

Enghavevej 17, 7700 Thisted
Tel: 9792 0051
Mail: jens.eg@mail.dk

Tidligere sæsoner

2014

”Troen er løs”

Professor emeritus v. Aarhus Uni, Viggo Mortensen, Ærøskøbing.

Danmark har en årtusind gammel kultur dybt præget af kristendommen. Korset i flaget, Kristus i passet og § 4 i Grundloven er levende vidnesbyrd herom. Eller er det ? Symbolerne er der, men en viden om, hvad de står for, er svindende. Kort sagt: Den danske syntese er udfordret af den mangekulturelle og mangereligøse udvikling, som nationen har gennemgået de sidste 50 år. I et samfund som vort, præget af modernisering, globalisering og individualisering, udvikler samfundsreligionen sig til at blive langt mere kompleks. Troen er løs, - den er løs i samfundet og løs i fugerne. Når det folkelige fællesskab forandrer sig, vil det kristne fællesskab naturligt også antage nye former. I det kristendommen ikke længere er alene på markedet er Folkekirkens monopolstatus udfordret. Fra vane til valg. Det er opskriften som også den religiøse forbruger følger.

Mandag, den 8. sept. 2014 kl. 18.30 på VUC, Munkevej 9, Thisted

Arrangør: TFO – Thisted frie Oplysningsforbund og FU

XX

”Norges historie 1814-2014”

Lektor v. Københavns UNI, Lars Hovbakke Sørensen, Aarhus

Efter adskillelse fra Danmark i 1814 blev norsk historie præget af en stærk nationalisme, som bl.a. kom til udtryk ved, at nordmændene dyrkede "det særligt norske" i musik og litteratur, og at de opfandt deres eget skriftsprog: nynorsk (omkring 1840). I foredraget analyserer Lars Hovbakke Sørensen de vigtigste begivenheder i Norges historie fra frigørelsen fra Danmark i 1814 over "den løse unionstid" med Sverige (fra 1814 til 1905) til opbygningen af det moderne, selvstændige Norge efter 1905 og frem til skabelsen af den rige norske oliestat i slutningen af 1900-tallet. Lars Hovbakke Sørensen, som bl.a. er forfatter til bøgerne: "Slagsbrødre eller broderfolk. Nordens historie gennem 1300 år" (2004) og "En europæisk Danmarkshistorie. Fra oldtid til nutid" (2014), vil sætte den norske historie ind i et større europæisk sammenhæng og især fokusere på spørgsmålet om, hvad den stærke norske nationalisme har betydet for udviklingen af den norske selvopfattelse og Norges forhold til Danmark og det øvrige Europa

Onsdag, den 24. sept. 2014 kl. 18.30 på VUC, Munkevej 9, Thisted

Arrangør: TFO - Thisted frie Oplysningsforbund og FU

XX

”Tag højre hjernehalvdel med på arkivet”

Journalist og medforfatter til fam.krønikken ”Man er vel en hardbo”

Lars Møller, Aarhus

Skal man fortælle om slægten, er det ikke nok at samle tørre data med den lgiske tænkende venstre hjernehalvdel. Næ, man skal træne sine øjne til at finde det fortælle-stof, der også ligger gemt i arkiverne. Det kunne Jeppe Aakjær, og de kan den prisbelønnede journalist Lars Møller, som med dette foredrag giver gode forslag, til hvordan slægtshistoriske fortællinger kan gøres spændende. Så drømmer du om, at skrive en slægtsbog, eller ønsker du blot at blive bedre historie fortæller, er dette et foredrag for dig

Mandag, den 29. sept. 2014 kl. 19.00 i Plantagehuset, Plantagevej 18, Thisted

Arrangør: DIS-Nordvestjylland og FU

XX

”De banebrydende skolelove af 1814 og skoleprotokollerne som kilde til skole- og personalhistorie”

Seniorforsker, dr. phil, Erik Nørr, LA, Viborg --- Viby Sj.

Det er mere hundrede år siden, Joakim Larsen udgav sin skolehistorie i tre bind. Den er på en række områder ikke længere up to date, og den mangler af gode grunde de sidste 100 års skolehistorie. I anledning af 200-året for de vigtige skoleanordninger af 1814 udkommer der i 2013 og 2014 en ny stor dansk skolehistorie i fem bind finansieret af Carlsbergfondet. Erik Nørr fortæller om den nye skolehistorie og om gennemførelsen af skoleanordningerne af 1814 i praksis på land og i by. Der skulle gå mange år, før de nye ordninger var gennemført overalt i landet. Foredraget vil også fortælle om de protokoller og indberetninger, som de nye skolelove krævede ført, og som kan anvendes som kilder af slægtsforskere og lokalhistorikere.

Tirsdag, den 7. okt. 2014 kl.19.00 i Plantagehuset, Plantagevej 18, Thisted

Arrangør: DIS-Nordvestjylland og FU

XX

”Norsk kunst i 1800-tallet”

Kunsthistoriker, mag. art og forfatter Anne Lie Stokbro, Vrå

I år fejrer Norge 200-året for sin selvstændighed. Satte selvstændigheden sig spor i den nye nations kunst? Svaret må være både ja og nej. Ja, fordi blikket blev rettet mod særegent norske landskaber og traditioner, og nej, fordi norske kunstnere fortsat uddannede sig i Danmark, Tyskland og Frankrig og fortsat tillagde sig de udtryk og stilretninger, som prægede europæisk kunst.

Foredraget trækker nogle af det unge Norges bedste kunstnere frem, fra de provinsielle portrætmalere omkring år 1800, over nationalromantiske landskabsmalere og folkelivsskildrere som I.C. Dahl, Adolph Tidemann og Hans Gude, til det sene 1800-tals delta af udtryk og motivkredse: realister som Erik Werenskiold og Christian Krohg, symbolister som Halfdan Egidius og Edvard Munch og eventyrmalere som Theodor Kittelsen og Gerhard Munthe

Torsdag, den 9. okt. 2014 kl. 18.30 på VUC, Munkevej 9, Thisted

Arrangør: TFO - Thisted frie Oplysningsforbund og FU

XX

"Norsk litteratur gennem tiden"

Præst, cand. theol Torill Kristensen, Tarm

Fordraget vil forme sig som en bred gennemgang af norsk litteraturhistorie, lige fra den norrøne poesi som vi kender den bl.a. i det såkaldte "Eldre Edda" - fra omkring 1270, til Karl Ove Knausgaards seksbinds værk; "Min kamp" som blev afsluttet i 2011. Der vil undervejs i foredraget være særlige nedslag i forfatterskaber, der har haft stor betydning for den norske litteratur, herunder Bjørnstjerne Bjørnson, Henrik Ibsen, Knud Hamsun og Jan Kjærstad

Torsdag, den 23. okt. 2014 kl. 18.30 på VUC, Munkevej 9, Thisted

Arrangør: TFO - Thisted frie Oplysningsforbund og FU

XX

"En fortælling om skabelsen, historien og skæbnen med fokus på konkurrencestaten, individualiseringen og om at være politisk"

Cand.mag. lektor og forfatter Per Bregengaard, København

Konkurrencestaten er den ny Gud. Vores modfortælling er, at samfundet skabte mennesket. Ganske vist er vi af kød, ben og blod, men først og fremmest er vi en historie. Siden mennesket trådte ind i historien, er vi undergået en stigende individualisering. Individualiseringen er udgangspunktet for såvel kvindefrigørelsen, som socialismen og et politisk virke. Vi svæver over den daglige politiske kamp, diskuterer vores livsanskuelse og søger at skabe mening i alverdens kundskab. Udgangspunktet for foredraget er bogen "En fortælling om skabelsen, historien og skæbnen - et bidrag til politisk dannelse og personlige livsanskuelse i det 21. århundrede

Mandag, den 27. okt. 2014 kl. 19.00 på VUC, Munkevej 9, Thisted

Arrangør: TFO - Thisted frie Oplysningsforbund og FU

XX

"Frans fra Assisi"

Cand.mag. Henrik Bolt Jørgensen, Sjørring

Mandag, den 26. januar 2015 kl. 19.00 i Svankjær sognehus, Hedegårdsvej 40, Svankjær.

Arrangør: Hvidbjerg Vesten Aa, Ørum og Lodbjerg Menighedsråd og FU.

XX

"At finde sted..."

Journalist, forfatter, direktør mediehus Ørenlyd, Jeppe Søe, Aalborg.

Vi lever i en verden hvor alt går stærkt og hvor målrettede budskaber rammer os hvert minut. Ikke budskaber der gør os klogere, men som får os til at forbruge. Vi vakler i vores ståsted, grundholdning og barnetro - og overlader det levende ord til medierne.

Hvordan kunne et folkeoplyst folk havne i sådan et mørke.

Hvor blev vi af?

Mandag, den 2. februar 2015 kl. 19.00 i Svankjær sognehus, Hedegårdsvej 40, Svankjær.

Arrangør: Hvidbjerg Vesten Aa, Ørum og Lodbjerg Menighedsråd og FU.

XX

"Elisabeth og hendes dagbøger"

Forfatter Jens Kristian Lings, Fjaltring.

Forfatteren, Jens Kristian Lings, vil fortælle om sin mormor, Elisabeth Høgsted Lings, og om hendes liv og virke.

Hun skrev dagbog fra hun var 13. år, til hun blev 84, og boede på Skaarhøjvang i Heltborg fra 1896-1927.

Jens Kristian Lings vil citere fra og kommentere hendes dagbogsoptegninger, der i alt er på ca. 20.000 sider, og komme ind på, hvorfor hun skrev dagbog? Hvorfor fik de et så ufatteligt omfang. Han vil desuden fortælle om at skrive dagbog, og hvad der er særlig karakteristisk for dagbøgers indhold. Kan man tillade sig at læse en

dagbog?

Jens Kristian Lings svarer gerne på spørgsmål.

Tirsdag, den 3. februar 2015 kl. 19.30 på Heltborg Museum, Skårhøjvej 15, Heltborg.

Arrangør: Forenings Samarbejde "Kend din egn" og Heltborg Museum og FU.

XX

"Gaudi – uset og set"

Arkitekt, lektor og forfatter Kristian Agger, Risskov.

Foredraget fortæller historien om, hvordan Gaudi udviklede sin helt fantastiske folkelige arkitektur fra 1878-1926, som den kan ses i katedralen Sagrada Familia's forskellige tidsafsnit og i hans øvrige bygninger. I denne fremstilling vil arkitekturværkernes egen fortælling - det sete - blive fremhævet, fordi Gaudi i sin arkitektur lige fra starten har haft oplevelsen - den særlige historie, som den enkelte bygning skal kommunikere - som et ledende arkitektonisk motiv. Men samtidig vil foredraget også omhandle det meget vigtige aspekt: hvorledes bygningerne designs og konstrueres - det usete.

Torsdag, den 19. februar 2015 kl. 19.00 på VUC, Munkevej 9, Thisted.

Arrangør; TFO - Thisted frie Oplysningsforbund og FU.

XX

"Anton Laier - en gal præst eller en genial kunstner".

Præst og kunsthistoriker Troels Laursen, Farsø.

Kunsthistorien er fuld af miskendte kunstnere, personer, der aldrig fik den anerkendelse i levende live, men som senere mere forstående tider gav dem. Andre igen fik den heller aldrig i en senere tid. Mange kunstnere har måttet give afkald på mangt og meget for at følge deres kald som kunstner. For pastor Anton Laier kom to kald på tværs af hinanden. Han blev afskediget fra sit embede som præst i Hjallerup som følge af en langstrakt sag, som begyndte med et krucifiks i beton. Foredraget er en tur rundt i den gale præsts kunst, der sine steder var genial og som ikke bør forsvinde. Hans kunst skabte diskussion og debat som er få kunstnere beskåret.

Tirsdag, den 24. februar 2015 kl. 19.30 på Heltborg Museum, Skårhøjvej 15, Heltborg.

Arrangør: Sydthy Kunstforening og FU.

XX

"Astrid Lindgrens forfatterskab".

Fhv. sognepræst Kaj Mogensen, Bedsted Thy.

Kaj Mogensen vil fortælle om Astrid Lindgrens forfatterskab. Astrid Lindgren skrev for børn og om børn, men det er også et forfatterskab, som voksne kan have glæde af. Fortællingerne handler om de store livsspørgsmål: om tro, håb og kærlighed, om forholdet mellem liv og død og om forholdet mellem mennesker.

I foredraget følges bevægelsen fra hverdagsfortællinger (Emil fra Lønneberg) over eventyr(Pippi) til de store myter (Ronja røverdatter, Mio, min Mio og brødrene Løvehjerte).

Forfatterskabet spejler det kristne evangelium som et glædeligt budskab for fattige - en tro på den selvhængivende kærlighed, som er den stærkeste livsmagt.

Astrid Lindgren's sprog er levende, hendes humor er forløsning og hendes handlingsforløb er spændende og medrivende - både for børn - og for de børn hun kalder frem i de voksne.

Torsdag, den 26. februar 2015 kl. 19.00 på Klitrosen, Krovej 3, Klitmøller.

Arrangør: Klitmøller Menighedsråd og FU.

XX

"Rejselyst og rejselitteratur".

Docent, dr. phil. på Aalborg UNI. Ernst-Ullrich Pinkert, Gistrup.

Når forfattere som H. C. Andersen og J. P. Jacobsen nærmest enslydende konstaterer "At rejse er at leve" (1844) resp. "Rejse det er livet og lykken" (1873), så fremstår "rejselysten" som synonym for "livslysten". Denne livslyst har mange udtryksformer, - rejselitteraturen kan være en af dem, og som sådan behandles den i foredraget "Rejselyst og rejselitteratur i det 18. og 19. århundrede".

Rejselitteratur kan være meget andet end gengivelse eller genspejling af forfatternes rejseindtryk. Rejselitteratur reflekterer f.eks. ofte anden rejselitteratur. H. C. Andersens rejsebøger og Holger Drachmanns rejsebilleder står således i gæld til den tyske forfatter Heinrich Heines rejsbilleder. Denne påvirkning af rejselitteratur-forfattere gennem anden rejselitteratur vil være et af foredragets emner. Et andet emne vil være Italien som rejsemål og som yndet emne i rejselitteraturen i det 18. og 19. århundrede.

Mandag, den 2. marts 2015 kl. 19.30 på Thisted Museum, Jernbanegade 4, Thisted.

Arrangør: TFO - Thisted frie Oplysningsforbund og FU.

XX

"Danmarks historie set via dronningens gobeliner på Christiansborg".

Cand. mag, tidl. lektor Aarhus katedralskole Johan Bender, Risskov.

Et historisk foredrag med fortællinger om gobelinernes ni udsnit af Danmarks historie fra vikingetid til nutid som udgangspunkt og sammenhængen til højskolesangbogens historiske sange.

Mandag, den 9. marts 2015 kl. 19.00 i Svankjær sognehus, Hedegårdsvej 40, Svankjær.

Arrangør: Hvidbjerg Vesten Aa, Ørum og Lodbjerg Menighedsråd og FU.

XX

"Grundlæggende værdier".

Biskop, cand. mag, theol. og forfatter Elisabeth Dons Christensen, Vedbæk.

Bevidsthed om de grundlæggende værdier er - stadig - en nødvendighed.

Var der noget, der kunne bringe danskerne, især den venstreintellektuelle del af os, helt op i det røde felt, så var det nedsættelsen af Værdikommisionen i jan. 2011. Ingen skulle komme og pådutte danskerne nogle værdier. Og hvem er i øvrigt de danskere, der skal tegne Danmark? Borgerlige, socialdemokratiske, venstreorienterede, nydanske eller bare socialgruppe 5?

Nu er den så nedlagt, men debatten, bevidstheden om værdierne er en nødvendighed i et samfund som vores, hvor først borgere, så bønder og senere arbejdere har brugt staten til at fremme egne mål, men san-

delig også skabe den socialstat vi kender. Det ligge simpelthen i en demokratisk opbygget nationalstat som vores, at der må og skal være en vis konsensus om en række grundlæggende værdier om, hvordan vi lever og hver især så godt som muligt bidrager til samfundets videreførelse. Det gamle fagforeningslogan: Gør din pligt og kræve din ret er nemlig ikke så ilde endda, når et samfund som vort skal hænge sammen.

Derfor er der grund til at være mere bekymret over den almindelige historieløshed end 200 nynazisters og ditto uintegrerede indvandrerknægtes fremtræden.

Mandag, den 9. marts 2015 kl. 19.30 på VUC, Munkevej 9, Thisted.

Arrangør: TFO - Thisted frie Oplysningsforbund og FU.

XX

R E P R Æ S E N T A N T S K A B S M Ø D E .

Tirsdag, den 10. marts 2015 kl. 19,30 på Hotel Thinggaard, Jernbanegade 5, Hurup.

DAGSORDEN iflg. vedtægterne.

Evt. forslag fremsendes senest 8 dage inden mødet til formand Anders Damm, Margrethevej 12, 7700 Thisted.

XX

"Økonomisk innovation – aktiv lokaløkonomi".

Konsulent og forfatter Ditlev Nissen, København.

Overalt på kloden virker øko- og lokalsamfund med at udvikle lokaløkonomi og virksomhedsliv med det formål at vitalisere lokalsamfundet og nedskalere energiforbrug og miljøbelastning. Det konstante fokus på omstilling åbner op for værdiskabende muligheder indenfor virksomhedsliv, velfærdsløsninger og ressourceløsbeparelser. Hvad kan vi i Danmark lære af denne innovation? Hvordan kan det implementeres? Hvad er fællesskabets rolle i udviklingen af en levende lokal og social økonomi?

Torsdag, den 19. marts 2015 kl. 19.00 på VUC, Munkevej 9, Thisted.

Arrangør: TFO - Thisted frie Oplysningsforbund og FU.

XX

"Spillemand på Færøerne – Om Kingo og hans salmeskat".

Mag. art. forfatter Helmuth S. Toftdal, Trige.

Med erfaringer fra en tid som organist på Færøerne har aftenens tema fokus på de stærke jyder og deres Kingo-sangtradition - nu glemt i Danmark, men overvintret i en lille landsby på Færøerne. Vi hører om denne sangtradition samt om Kingo i øvrigt. Færøsk kultur og spillemandstradition uddybes. Aftenen er

grundfortællingen til det færøske " Kingokor"s medvirken ved gudstjenesten Langfredag i Hvidbjerg Vesten Å kirke.

Mandag, den 23. marts 2015 kl. 19.00 i Svankjær sognehus, Hedegårdsvej 40, Svankjær.

Arrangør: Hvidbjerg Vesten Aa, Ørum og Lodbjerg Menighedsråd og FU.

xx

"Pietisten Brorson".

Forfatter, professor ved Københavns UNI. Erik A Nielsen, Valby.

Brorsons uårte kvaliteter som digter, teolog og verskunstner giver ham en plads blandt den danske kirkes og litteraturs helt store skikkelser. Han var pietist! Men på næsten 300 års afstand er det ikke så let at forstå, hvad denne stærke bevægelse indebar. Pietismen er en af de ældste - ismer i vores kultur, og navnet betyder noget i retning af: fromheds-lære.

Hvorledes mødes lidenskabelig tro og religiøs metode i Brorsons forfatterskab?

Brorsons salmedigtning er komponeret ind i det store værk TROENS RARE KLENODIE (1732-39), der som en art tidlig "roman" beskriver og leddeler en lang rejse væk fra den verdslige livsform og ind i et (erotisk) blomstrende samliv med Kristus.

Torsdag, den 26. marts 2015 kl. 19.00 på VUC, Munkevej 9, Thisted.

Arrangør: TFO - Thisted frie Oplysningsforbund og FU.

xx

"Som forårssolen morgenrød....".

Cand. theol. tidl. sognepræst Kaj Mogensen, Bedsted Thy.

Optakt til påske.

En aften med gennemgang og analyse af Grundtvigs påskesalmer fra langfredag til påskemorgen.

Mandag, den 30. marts 2015 kl. 19.00 i Svankjær sognehus, Hedegårdsvej 40, Svankjær.

Arrangør: Hvidbjerg Vesten Aa, Ørum og Lodbjerg Menighedsråd og FU.

xx

"Hjalmar Söderbergs forhold til J .P. Jacobsen ".

Docent, fil .dr. og forfatter Uppsala Uni Gunnar Syrén, Malmø

